

דף עב.

עין משפט א.

יו"ד סימן תג סעיף י

יא. המוליך עצמות ממקום למקום לא יתנם בשק ויניחם על החמור וירכב עליהם, משום שזה מנהג בזיון אם לא שהיה מתיירא מפני הגנבים.

הגה: והחי יתן אל לבו דברים של מיתה, שמי שמספיד יספידו אותו והמקבר יקברו אותו, וגדול השלום שניתן לצדיקים שבשעה שהצדיק נפטר מן העולם ג' כתות של מלאכים נותנים לו שלום, ואומרים לו יבא שלום, וכל הכתוב לחיים קדוש יאמר לו.

אה"ע סימן עד סעיף ה

ה. נדרה¹ בקונם תשמישך עלי אם אלך לבית האבל או לבית המשתה ושמע ולא הפר יוציא מיד ויתן כתובה, וה"ה הוא שאמר כן יוציא ויתן כתובה, ואם הוא טוען שהדירה בגלל בני אדם פרוצים, אם הוחזקו שם בני אדם פרוצים נאמן.

עין משפט ג.ד.ה.

יו"ד סימן רלה סעיף ד

ה. נדרה נדר מדברים שבינו לבניה או של עינוי נפש והפר לה על מנת שתאמר לפלוני דבר של קלון, או שתהא מתהפכת אחר התשמיש כדי שלא תתעבר, או שתהא ממלאה עשרה כדי מים ותשפכם לאשפה, והיא אינה רוצה לעשות אחד מאלו הדברים ונתקיים הנדר, יוציא ויתן כתובה.

ג. ואם הדירה הפוך שאמר לה קונם תשמישך עלי אם לא תתקשטי, אם לא תלכי לבית האבל או לבית המשתה, דהיינו לטובתה ודאי דלא יוציא ויתן כתובה, ומ"מ אם אינה רוצה לקבל דבריו לא הוא ולא היא, אין להם דין מורד ומורדת, ולאחר ששה חודשים יוציא ויתן כתובה דעד ששה חודשים אפשר בלי עונה, כמו בסי' ע"ז כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו.

יו"ד סימן רלה סעיף ה

ה. ד. האשה שאסרה כלי שכניה עליה כדי שלא תשאל מהם או נדרה שלא לארוג בגד לבנה, אינו יכול להפרם ואסורה לשאול ולא לארוג בגד לבנה, ע"כ תצא בלא כתובה שמיאתו שם רע בין שכניו.

עין משפט ז.ז.

אה"ע סימן קטו סעיף א

א. העוברת על דת משה ויהודית יוצאת בלא כתובה^ע, ודת משה היינו^פ האכילה אותו דבר איסור או^ז דבר שאינו מעושר, או שימשתו^ק נדה ונודע הדבר אח"כ, כגון שיש עדים שהאכילה אותו דבר איסור, או אמרה פלוני חכם תיקן לי הכרי הזה, או התיר לי חתיכה זו, או טיהר לי דם זה ונמצאת שקרנית, כגון שלא היה החכם בעיר באותה שעה. אבל אם יש הכחשה בינה לבין החכם שאמרה שהתיר לה בלי עדים^י, היא נאמנת ולא הפסידה.

א. ב. אשה שרצתה להאכיל את בעלה דבר איסור, עדיין לא הפסידה כתובתה בכך^ש.

ס. דאין זה נדר עינוי נפש ולא בינו לבניה ותצא שמיאתו שם רע, שם בכרייתא.
 ע. כתובות דף ע"ב ע"א, וטעם העוברת על דת יהודית שמפסידה משום חציפותא, ומשום חשש זנות, כ"כ הרא"ש. ובדין העוברת על דת משה ויהודית בזמן הזה ובעלה רוצה לגרשה בגלל כך, עיין בשו"ת יביע אומר חלק ג' סי' כ"א באריכות שהעלה דדוקא בטוען בתום לב מחמת יראת ה' שבלבו יכול לטעון כן להפסידה כתובה ולגרשה בע"כ לאחר התראה כדת, אבל הטוען מתוך קטטה ומריבה לאו כל כמיניה לטעון כן להוציאה בע"כ להפסידה כתובתה, וסיים דהכל לפי ראות עיני הדיין, ע"ש.
 פ. אבל אכלה היא דבר איסור לא הפסידה בזה כתובתה.
 צ. כתב ה"ה אף דמעשר בזה"ז מדרבנן, וק"ו לשאר איסורים מן התורה, ולא נתבאר שם אם ציוה עליה להניח עירוב או לשרוף חמץ ולא עשתה כציוויו וע"י כך בא הבעל לידי איסור הוצאה ואיסור חמץ, אם גם כן הפסידה כתובתה ועיין בח"מ.
 ק. ואם הודתה ששימשתו נדה אך אמרה זה היה בידיעתו, והוא מכחישה ישבע ויפטר, ועיין פ"ת ס"ק ג'.
 ר. וכתב הרא"ש דטעמא דמסתבר הוא דא"א לקרוע הכתובה אלא בעדים.
 ש. דמצי אמרה משחקת אני בכך, ואם היית בא לאכול הייתי מונע אותך מגמ' שם.

עין משפט ט.

אה"ע סימן קטו פ"ב

ג. אמרה לו טהורה אני, ובא עליה והוחזקה נדה בשכנותיה, הפסידה כתובתה.¹

דף עב:

עין משפט א.ב.ג.ד.ה.ו.ז.

אה"ע סימן קטו פ"ד

ד. ו. איזוהי דת יהודית, היינו שאינה נוהגת כמנהג הצניעות שנהגו בנות ישראל. כגון יוצאת לשוק או למבוי מפולש או לחצר שרבים בוקעים בו² וראשה פרוע, ואין עליה רדיד ככל הנשים, אע"פ ששערה מכוסה במטפחת.

היתה טוה בשוק כדרך שעושות העכו"ם הפרוצות, או שטוה בשוק ומראה זרועותיה לבני אדם, והוא שרגילה בכך³, או הייתה משחקת עם הבחורים⁴, או תובעת תשמיש בקול עד ששכנותיה שומעות אותה מדברת על ענין זה, או שהיתה מקללת אבי בעלה⁵ בפני בעלה, וי"א ה"ה מקללת אבי בעלה בפניו⁶ שלא בפני בעלה, וה"ה מקללת בעלה

ת. ומיירי שהיא מודה שבא עליה, אע"פ שטוענת טהורה אני אינה נאמנת שטהורה במיגו שלא בא עליה, דהוי כמיגו במקום עדים, מאחר שהשכנות מעידות שלבשה בגדי נדותה ח"מ.

א. ואם אין שערה מכוסה במטפחת כלל, מחצר לחצר דרך מבוי שאינו מפולש, יש בו משום פריעת ראש, ובתוך חצירה אין בו משום פריעת ראש, ואם הוא אסור לכתחילה עיין בב"ח ובד"מ, ובסי' כ"א באהע"ז סתם דאין איסור פריעת ראש רק בשוק ולא בחצר. עיין בח"מ ס"ק ט'. ועיין בשו"ת יביע אומר ח"ג סי' כ"א אות ה'-י"ג. באשה שיוצאת לרה"ר וראשה פרוע בלי שרוולים יש מקום להתיר לעשות שלוש"ב בין הזוג מאחר דלא שמיע להו איסורא כל כך בזמן הזה. ועוד שם באות י"ז-י"ח באשה שמחללת שבת במזיד אפי' בצינעה, או שעוברת על איסור כרת אע"פ שאינה מכשילה את בעלה רשאי בעלה להוציאה בלי כתובה כשטוען על כך באמת ובתמים מאחר שבאיסור כרת יש סכנה גם לזרעם ח"ו.

ב. הח"מ העיר דאם התרו בה אפי' בפעם אחת, ובלא התרו אפי' פעמים הרבה, ומדוע התוספת "שרגילה בכך".

ג. לאו דוקא בחורים והיינו מדברת עם כל אדם ובפרט עם רווק שאין לו אשה. ח"מ.

ד. ובגמ' אמרו אפי' בפני בן בעלה. ח"מ.

ה. לא משמע כן מפ"י רש"י, ועיין בח"מ ס"ק ט"ו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בפניו בכל אחד מאלו תצא בלא כתובה.

ד. בכל הדברים הנ"ל ביש עדים^ו שהתרה בה תחילה, ועברה על התראתו, ואם אין עדים תשבע שהוא כדבריה ותיטול כתובתה, ואם רצה לקיים אותה אח"כ אין כופין אותו להוציאה^ז, מ"מ מצוה עליו שיוציאנה, ואינה יכולה לעכב עליו שלא יגרשנה, ויכול לגרשה בע"כ ואין בזה משום חדר"ג^ח.

הגה: ח. אשה שמאיימת על בעלה, שרוצה להשכיר עליו כותים להורגו, או אשה שרגילה להתייחד עם כותים^ט, נקראת עוברת על דת, ואחרי התראה הפסידה כתובתה.

עין משפט זז. אה"ע סימן לט סעיף א

א. המקדש אשה ע"מ שאין עליה נדרים, אם נמצאו בה נדרים שדרך בני אדם להקפיד עליהם, כגון שלא תאכל בשר, ושלא תשתה יין או שלא תתקשט בכגדי צבעונים, או נדרים שבינו לבינה, אינה מקודשת, וי"א דחוששין לקידושין^י, דשמא תלך לחכם ויתיר לה לפני שישמע

ו. ואין צריך התראה בשעת מעשה, וצ"ל שיאמר לה שאם תעשי עוד תפסיד כתובתך. וכל אלו היינו שמחמת קלקול שהיה אחר הנישואין, אבל נשים שמתחילת הנישואין היו כך עיין בסי' קי"ז. ועיין בשו"ת יביע אומר חלק ג' סי' כ"א אות י"א דכשהבעל והאשה היו חפשיים בזמן נישואיהם, ועברה על הבעל רוח טהרה וחזר בתשובה שלימה יכול לדרוש בכל תוקף מאשתו להתנהג כבנות ישראל הכשרות ואין האשה יכולה לטעון סברת וקיבלת, ואם תסרב האשה יכול לגרשה בע"כ בלי כתובה אחר התראה כדת ע"ש.

ז. ואפי' יש עדים בדבר, מ"מ מצוה עליו שיוציאנה זהו דעת הראב"ד, אבל מדברי הר"ן משמע כהרשב"א דאין זה מצוה אלא רשות, כמו שאין מצוה שלא למחול על קינויו וכן משמע מלשון הרמב"ם בפ' כ"ד מה"א דין ט"ז, ופרוצה ביותר שאני דמצוה לגרשה.

ח. ואם לא גירשה וחזרה להתנהג מכאן ואילך בצניעות, כדרכי הצנועות וחזרה ממעשיה הראשונים, אסור לדור עמה עד שיכתוב לה כתובה אחרת דכתובה הראשונה נמחלה שעבודה, בשעה שעברה על התראתו כ"כ הח"מ.

ט. מתרומת הדשן סי' רמ"ב.

י. זו דעה בירושלמי, אבל הרשב"א והר"ן פסקו כמ"ד שאין חוששין שמא תלך לחכם ויתיר לה דלא חיישינן שמא תלך ותקלקל עצמה, וכן פסק השו"ע בסי' קמ"ג דכל תנאי שהוא בשב ואל תעשה והוא בידה אין חוששין שמא תעבור עליו, וא"כ צ"ע איך פסק כאן דצריכה גט, ועיין בח"מ דמחלק אם כבר נישאת לאחר דודאי לא חוששין שתקלקל עצמה, ללא נישאת עדיין לאחר.

מהם המקדש^ב, ולכן אסורה בלי גט.

עין משפט ט.

אה"ע סימן קיז סעיף ג.

ה. הנושא אשה סתם, ונמצאו עליה נדרים או מומים שלא ידע בהם הבעל^ל, תצא בלא כתובה לא עיקר^מ ולא תוספת.

עין משפט י.

אה"ע סימן לט סעיף ג.

ג. המקדש אשה ע"מ שאין בה מומין, ונמצאו בה אחד מן המומין הפוסלים בכהנים והפוסלין בנשים^ב, אינה מקודשת. ואם נמצא מום אחר שאינו פוסל בכהנים, אע"פ שאמר מקפיד אני, הרי זו מקודשת, אם לא שאמר ע"מ שאין בה כל מום.

עין משפט כ.

אה"ע סימן קיז סעיף ד.

ה. הנושא אשה סתם, ונמצאו עליה נדרים או מומים שלא ידע בהם הבעל^ס, תצא בלא כתובה לא עיקר^ע ולא תוספת.

כ. י"א דבאשה חשובה אפי' קודם שנודע לבעל התירה החכם הוי רק ספק מקודשת, ואם קידשה ע"מ שאין עליה נדרים ובעל סתם, הוי ביטלו לתנאו ומקודשת כמבואר בס' ל"ח סעיף ל"ח.

ל. ממשנה כתובות ע"ג ע"ב. ורמב"ם פ' כ"ה.

מ. אע"ג דלגבי חייבי לאוין שלא הכיר בה יש לה תוספת, התם גם האיש פשע שהיה לו לדקדק שלא אסורה לו ע"כ אמרינן דרצה להזיק נכסיו, אבל נדרים ומומין הוא לא פשע ועליה היה לגלות לו, וע"כ אין לה תוספת. ואיילונית אע"פ שזה מום גדול וקלא אית לה אע"פ שאומר שלא הכיר בה, אין מאמינים לו וע"כ יש לה תוספת, כ"כ הח"מ מהר"ן. נ. כגון ריח הפה, ריח רע, זיעה, קול עב, ודדים גסים מחברותיה טפח, וטפח בין דד לדד, ונשיכת כלב ונעשה המקום צלקת, ושומא שעל הפדחת אפי' קטנה ביותר, אפי' אין בה שער וזו היא שומא שיתירה האשה על הכהנים, והוא ששומא זו עומדת תחת כיפה שבראשה פעמים נראית ופעמים אינה נראית שאם תמיד נראית, הרי ראה ונתפייס, ואם תמיד אינה נראית אינו מום. ומום של ריח רע בטור לא גרס, אבל השו"ע העתיקו מהרמב"ם. ובהשתנה במטה או אם היא מצורעת, כתב הב"י דפשיטא דהוי מום, והד"מ כתב אע"פ שפשוט למר, לדידי מבעיא טובא ע"ש.

ס. ממשנה כתובות ע"ג ע"ב. ורמב"ם פ' כ"ה.

ע. אע"ג דלגבי חייבי לאוין שלא הכיר בה יש לה תוספת, התם גם האיש פשע שהיה לו לדקדק שלא אסורה לו ע"כ אמרינן דרצה להזיק נכסיו, אבל נדרים ומומין הוא לא

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ל.

אה"ע סימן לט פעיף ד

ד. הגה: אם יש מרחץ בעיר, אפי' מומין שבסתר אין מבטלים הקידושין, בד"א שדרך הבנות לילך למרחץ בגלוי, אבל במקום שהולכות רק בלילה ובהחבא, אפי' מומין שבגלוי מבטלין^פ.

ה. הגה: נכפה אם הוא לזמן קבוע, הוי מום שבסתר, ואם אינו לזמן קבוע הוי מום שבגלוי. וי"א דנכפה, וריח הפה אין חילוק בין מרחץ בעיר או לא^ז, ומבטלים הקידושין.

עין משפט מ.

אה"ע סימן לט פעיף א

עיין לעיל עין משפט ח

עין משפט נ.

אה"ע סימן לח פעיף לה

לה כט. המקדש על תנאי, ואחרי כמה ימים ביטל התנאי, אפי' בלי עדים^ק רק בינו לבינה, התנאי בטל, ומקודשת גם בלי קיום התנאי. ע"כ המקדש על תנאי ובעל סתם או כנס סתם^ר, הרי זו צריכה גט אע"פ שלא נתקיים התנאי, דשמא ביטלו לתנאי כשבעל או כנס^ש, ואם קידשה אחר,

פשע ועליה היה לגלות לו, וע"כ אין לה תוספת. ואיילונית אע"פ שזה מום גדול וקלא אית לה אע"פ שאומר שלא הכיר בה, אין מאמינים לו וע"כ יש לה תוספת, כ"כ הח"מ מהר"ן. פ. ומיירי שקידשה ע"י שליח ולא ראה אותה בשעת נתינת הקידושין, והמרדכי כתב דכל המשנה איירי בנישואין ולא באירוסין, עיין בח"מ ס"ק ו'. צ. ר"י בנתיב כ"ג, וכתב הח"מ שזה אינו נראה, דא"כ גם ריח וקול עבה וזיעה אפשר לה להזהר במרחץ בשעה קטנה ע"ש. ק. הראב"ד ס"ל דצריך ביטול התנאי בפני עדים, והרשב"א סובר דאין מחילת התנאי מועיל רק בתנאי שבממון, כגון ע"מ שתתני לי ר' זוז שיכול לומר כאילו נתקבלתי. אבל בע"מ שאין עלייך נדרים אינו יכול למחול אם יש עליה נדרים דאז נתבטלו הקידושין הראשונים, ואיך תועיל המחילה, והתוס' והר"ן תירצו קושיית הרשב"א. וכתב הר"ן דאם הקפיד הבעל פעם על התנאי נתבטלו הקידושין מיד, ואין מועיל מחילה אח"כ, ועיין בח"מ, וכמו שיכולים לבטל התנאי יכולים גם להאריך או לקצר ביניהם זמן התנאי, גם בלי עדים. ר. אף שלא בעל, ויש חולקין בכנס לבד. ש. ומשמע דאף בלי עדי יחוד חלו הקידושין האחרונים, אבל הרא"ש בפ' המדיר לא כתב כן, וכן כתב הטור בסי' ל"ט דבעינן עדי יחוד, ועיין בח"מ ס"ק מ"ח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

צריכה גט משניהם ת.

ת. ואף דהראשון בעל, מ"מ סבר שיתקיים התנאי ולמפרע תהיה מקודשת ולא תהיה ביאתו ביאת זנות, כ"כ המ"מ והרא"ש הביאם הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777
email: minchat.aaa@gmail.com